

DOI: <http://www.doi.org/10.21272/legalhorizons.2018.i11.p37>**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ  
АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

*Шапошник Андрій Сергійович,  
аспірант кафедри адміністративного, господарського права  
та фінансово-економічної безпеки,  
Навчально-науковий інститут права,  
Сумський державний університет*

У статті проаналізовано організаційно-правові засади діяльності Державної аудиторської служби України. Досліджено історичні передумови становлення, виокремлено важливі історичні події у розвитку Державної аудиторської служби. З'ясовано організаційно-правову структуру: виокремлено структурні підрозділи на рівні центрального апарату та структуру міжрегіональних територіальних органів. Проаналізовано коло нормативно-правових актів що визначають адміністративно-правовий статус та врегульовують діяльність Державної аудиторської служби. З'ясовано коло завдань та повноважень Державної аудиторської служби у сфері державного фінансового контролю. Проаналізовано форми здійснення фінансового контролю шляхом проведення державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки державних закупівель, моніторингу закупівель. Зазначається про необхідність імплементації методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування, поглиблення теоретико-методологічних засад державного фінансового контролю. Зауважується про вплив на діяльність Державної аудиторської служби Угоди про асоціацію Україна-ЄС щодо створення спільного, прозорого, недискримінаційного, конкурентного і відкритого тендерного процесу для взаємне відкриття ринків публічних закупівель. Актуалізовано питання розробки правового механізму координації діяльності державних органів виконавчої влади, органів державного фінансового контролю, системи правоохоронних органів в умовах інституційного реформування щодо використання бюджетних коштів, державного та комунального майна. Вказується про необхідність запровадження критеріїв оцінки ефективності діяльності Державної аудиторської служби. Наголошується, що для належного та ефективного виконання завдань у сфері державного фінансового контролю існує потреба поглиблення аналітичних підходу та дистанційних форм здійснення моніторингу публічних закупівель.

Ключові слова: бюджетні кошти, Державна аудиторська служба України, державний фінансовий аудит, державний фінансовий контроль, інспектування, моніторинг закупівель, перевірка державних закупівель, публічні закупівлі.

**Shaposhnyk A.S. Organizational and legal principles of the activity of the State Audit Office of Ukraine.** The article analyzes the organizational and legal principles of the activity of the State Audit Office of Ukraine. The historical background of formation has been investigated, important historical events in the development of the State Audit Office have been identified. The organizational and legal structure has been ascertained: the structural divisions at the level of the central apparatus and the structure of interregional territorial bodies are identified. The range of normative legal acts defining the administrative and legal status and regulating the activities of the State Audit Office has been analyzed. The range of tasks and authorities of the State Audit Office in the field of state financial control has been clarified. The forms of implementation of financial control by means of public financial audit, inspection, checking of state purchases, monitoring of purchases have been analyzed. It has been pointed out the necessity of implementation of the methodology for the determination of automatic risk

indicators, their list and order of application, deepening of theoretical and methodological principles of state financial control. It is mentioned the impact on the activity of the State Audit Office of the EU-Ukraine Association Agreement on the creation of a common, transparent, non-discriminatory, competitive, and open tender process for the mutual opening of markets for public procurement. It has been actualized the issues of development of the legal mechanism of coordination of state bodies of executive power activity, bodies of state financial control, the system of law enforcement bodies under the conditions of institutional reform regarding the use of budget funds, state and communal property. There were indicated the need to introduce criteria for assessing the effectiveness of the State Audit Office. It is noted that there is a need to deepen the analytical approaches and remote forms of monitoring of public procurements for proper and effective performance of tasks in the field of state financial control.

Key words: budgetary funds, State Audit Office of Ukraine, state financial audit, state financial control, inspection, procurement monitoring, public procurement audit, public procurement.

Реформування державного механізму в Україні супроводжується перебудовою органів фінансового контролю. На теперішній час «філософія» фінансового контролю спрямована на з'ясування причин виникнення фінансових правопорушень, їх попередження, здійснення оцінки ефективності використання бюджетних коштів підконтрольними установами. При цьому, важливим завданням органів фінансового контролю є контроль за ефективним та раціональним використанням бюджетних коштів суб'єктами що отримують та використовують бюджетні кошти. Одним із урядових органів фінансового контролю є Державна аудиторська служба України (далі – Держаудитслужба).

Метою статті є аналіз організаційно-правових засад діяльності Держаудитслужби в умовах реформування державного механізму, з'ясування основних вектор подальшого її розвитку.

Виклад основного матеріалу. Важливим елементом фінансової безпеки держави є наявність ефективної системи фінансового контролю щодо отримання та використання бюджетних коштів.

Держаудитслужба пройшла тривалий етап свого становлення. У даному процесі можна виділити наступні важливі події:

1) у 1993 році прийнято Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII [8], створено Головне контрольно-ревізійне управління України що відповідно норм вказаного Закону у складі Міністерстві фінансів України і підпорядковується Міністерству фінансів України. Головне контрольно-ревізійне управління України очолює заступник Міністра фінансів України, начальник управління, який призначається Кабінетом Міністрів України за поданням Міністра фінансів України.

Державна контрольно-ревізійна служба складається з Головного контрольно-ревізійного

управління України, контрольно-ревізійних управлінь в областях та контрольно-ревізійних підрозділів (відділів, груп) на місцях. Державна контрольно-ревізійна служба координує свою діяльність з місцевими Радами народних депутатів та органами виконавчої влади, фінансовими органами, державною податковою службою, іншими контролюючими органами, органами прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки.

Завданням державної контрольно-ревізійної служби є здійснення державного контролю за витрачанням коштів і матеріальних цінностей, їх збереженням, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і звітності в міністерствах, відомствах, державних комітетах, державних фондах, бюджетних установах, а також на підприємствах і в організаціях, які отримують кошти з бюджетів усіх рівнів та державних валютних фондів, розроблення пропозицій щодо усунення виявлених недоліків і порушень та запобігання їм у подальшому;

2) у 2000 році Головне контрольно-ревізійне управління України отримує статус центрального органу виконавчої влади відповідно до Указу Президента України від 27 серпня 2000 року № 1031 «Про заходи щодо підвищення ефективності контрольно-ревізійної роботи» [10]. Головне контрольно-ревізійне управління України забезпечує в установленому порядку реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю за використанням відповідно до законодавства підприємствами, установами і організаціями, незалежно від форми власності, відомчої належності та підпорядкованості, коштів бюджетів усіх рівнів та позабюджетних фондів, збереженням державного і комунального майна, веденням бухгалтерського обліку і фінансової звітності;

3) у 2010 році Головне контрольно-ревізійне управління України було реорганізовано в

Державну фінансову інспекцію України відповідно до норм Указу Президента України від 09 грудня 2010 року № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» [11]. З цього приводу Л.Г. Михальчишина вказує на головну мету даного реформування – система державного фінансового контролю повинна орієнтуватись на основні принципи системи державного внутрішнього фінансового контролю у країнах ЄС, складовими частинами яких є фінансове управління й контроль, внутрішній аудит та їх гармонізація на центральному рівні [5, с. 877];

4) у 2015 році Державну фінансову інспекцію України було реорганізовано в Державну аудиторську службу України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 868 «Про утворення Державної аудиторської служби України» від 28 жовтня 2015 року [14]. Державна аудиторська служба України отримала статус центрального органу виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів України.

На теперішній час, відповідно до норм Положення про Державну аудиторську службу України» від 03 лютого 2016 року № 43 [9], організаційно-правова структура Держаудитслужби має наступний вигляд:

- керівництво;
- відділи: забезпечення діяльності керівництва; розгляду звернень громадян, інформаційних запитів, взаємодії зі ЗМІ та зв'язків з громадськістю;
- департаменти: стратегічного планування та звітності; контролю у галузі освіти, науки, спорту та інформації; контролю у соціальній галузі та сфері культури; контролю у галузі промисловості, енергетики, транспорту та фінансових послуг; контролю у галузі ЖКГ, інфраструктури та зв'язку; контролю в аграрній галузі, екології та природокористування; контролю органів влади, оборони, правоохоронних органів та місцевих бюджетів; взаємодії з правоохоронними органами; державного фінансового аудиту окремих господарських операцій; моніторингу та перевірок закупівель; юридичний; роботи з персоналом та організаційного розвитку;
- управління: євроінтеграції та методології; контролю за станом внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту; внутрішнього аудиту; адміністративно-господарського забезпечення; документообігу та контролю виконавської дисципліни; фінансове; ІТ забезпечення;
- головний спеціаліст з питань мобілізаційної роботи;

- режимно-секретний сектор;
- сектор запобігання та виявлення корупції [1].

Органи Держаудитслужби є юридичними особами публічного права, що мають печатки із зображенням Державного Герба України та власним найменуванням, внутрішньовідомчі бланки, рахунки в органах Державної казначейської служби України.

Структура міжрегіональних територіальних органів державного фінансового аудиту має наступний вигляд: Північний офіс (м. Київ, Київська, Вінницька, Житомирська, Черкаська, Чернігівська області); Західний офіс (Львівська, Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька, Чернівецька області); Південний офіс (АР Крим, Одеська, Миколаївська, Херсонська області); Східний офіс (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Кіровоградська області); Північно-східний офіс (Харківська, Полтавська, Сумська, Луганська області). На рівні областей, АР Крим та м. Київ функціонують Управління відповідних територіальних офісів [2].

Діяльність Держаудитслужби регламентується широким колом нормативно-правових актів – Конституцією та законами України, постановами Верховної Ради України, указами Президента України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Правовою основою діяльності Держаудитслужби є Положення про Державну аудиторську службу України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 р. № 43. Відповідно до норм зазначеного положення діяльність Держаудитслужби спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного фінансового контролю, є центральним органом виконавчої влади [9].

Відповідно до своїх повноважень, Держаудитслужба здійснює фінансовий контроль за підконтрольними установами: Міністерствами, іншими органами виконавчої влади, державними фондами, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, бюджетними установами, суб'єктами господарювання державного сектору економіки, підприємствами, установами та організаціями що отримують, отримували у період що перевіряється кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують, використовували у період що перевіряється державне чи комунальне майно.

Державний фінансовий контроль здійснюється за: використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, необоротних та інших активів, правильністю визначення потреби в бюджетних коштах, взяттям зобов'язань, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності, дотриманням бюджетного законодавства, дотриманням законодавства про державні закупівлі, діяльністю суб'єктів господарської діяльності незалежно від форми власності, які не віднесені законодавством до підконтрольних установ, судовим рішенням, ухваленим у кримінальному провадженні.

Державний фінансовий контроль здійснюється Держаудитслужбою шляхом проведення: державного фінансового аудиту, інспектування, перевірки закупівель, моніторинг закупівель.

Державний фінансовий аудит – перевірка та аналіз органом державного фінансового контролю фактичного стану справ стосовно: виконання бюджетних програм (оцінка результативності й ефективності), виконання місцевих бюджетів (оцінка формування і рівня виконання), діяльності суб'єктів господарювання (аналіз і оцінка ефективності діяльності), окремих господарських операцій (попередній і поточний контроль) щодо: а) законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, б) правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, в) функціонування системи внутрішнього контролю. Результати державного фінансового аудиту та їх оцінка викладаються у звіті.

Інспектування здійснюється органом державного фінансового контролю у формі ревізії (документальна і фактична перевірка) фінансово-господарської діяльності підконтрольної установи. Забезпечує виявлення наявних фактів порушення законодавства, встановлення винних у їх допущенні посадових і матеріально відповідальних осіб. Результати ревізії викладаються в акті.

Перевірка державних закупівель полягає у документальному та фактичному аналізі дотримання підконтрольними установами законодавства про державні закупівлі та проводиться органом державного фінансового контролю на всіх стадіях державних закупівель. Результати перевірки державних закупівель викладаються в акті. Контроль за дотриманням законодавства щодо закупівель здійснюється як у порядку проведення перевірки державних закупівель, так і під час державного фінансового аудиту та інспектування. Відповідно до норм Закону України «Про основні засади здійснення

державного фінансового контролю в Україні» до перевірки проводиться моніторинг закупівель спрямований на аналіз дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель на всіх стадіях процедури закупівлі шляхом систематичного спостереження та аналізу інформації за допомогою електронної системи закупівель

Моніторинг закупівель – здійснюється протягом проведення процедури закупівлі, укладання договору про закупівлю та його виконання відповідно до норм ст. 7-1 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922 [13].

На теперішній час, до правозастосовної практики, триває процес імплементації норм щодо що врегульовують питання моніторингу публічних закупівель. Важливу інформаційно-аналітичну роль для моніторингу закупівель має методика визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування. Це надає можливість відповідним правоохоронним органам сфокусуватись на питаннях що входять до їх компетенції. Оскільки вказані норми знаходяться на стадії імплементації виникає декілька ключових питань: коли аудиторі можуть розпочати моніторинг закупівель, чи мають право аудиторі здійснювати моніторинг закупівлі що проводились до вступу в силу Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» від 21.12.2017 [6], чи мають право аудиторі здійснювати моніторинг процедури закупівель за якими у ProZorro оприлюднено звіт про виконання договору? Такий стан справ пояснюється затягуванням процесу: розробки технічного завдання на створення кабінету Держаудитслужби в електронній системі закупівель; напрацювання та погодження орієнтовного переліку автоматичних індикаторів ризиків; технічного запуску кабінету Держаудитслужби в електронній системі закупівель.

З цього приводу Ю.В. Табенська наголошує про необхідність поглиблення теоретико-методологічних засад державного фінансового контролю, дослідження зарубіжного досвіду, імплементації позитивних зарубіжних напрацювань до вітчизняного законодавства. При цьому, зауважує дослідниця, необхідною умовою є вдосконалення підходів щодо визначення пріоритетних напрямів державного фінансового контролю центральних органів виконавчої влади на середньострокову перспективу. На думку дослідниці це сприятиме посилить рівень керованості системи державних фінансів [15, с. 187].

Надалі, необхідно зауважити про вплив на діяльність Держаудитслужби Угоди про асоціацію

Україна-ЄС. Дане коло питань передбачено ст.ст. 148-156 Угоди що має за мету створення прозорого, недискримінаційного, конкурентного і відкритого тендерного процесу, поступове, взаємне відкриття ринків закупівель. Передбачене нормами Угоди передбачає що сторони встановлюють або підтримують відповідну організаційну структуру та механізми, необхідні для належного функціонування системи державних закупівель та реалізації відповідних принципів. У рамках інституційної реформи Україна, зокрема, повинна визначити: а) центральний орган виконавчої влади, відповідальний за економічну політику, наділений повноваженнями щодо забезпечення послідовної політики в усіх аспектах, пов'язаних з державними закупівлями. б) неупереджений та незалежний орган, завданням якого є перегляд рішень, прийнятих замовниками в процесі укладання контрактів. У цьому контексті поняття «незалежний» означає, що цей орган є органом державної влади, відокремленим від усіх замовників та економічних операторів [16]. Наочно видно, що перед Держаудитслужбою постає питання розробки правового механізму фінансового контролю використання бюджетних коштів де стороною публічних закупівель будуть іноземні суб'єкти господарювання.

Відповідно до норм ст. 7 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [12] орган державного фінансового контролю координує свою діяльність з органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади, фінансовими органами, органами доходів і зборів, іншими контролюючими органами, органами прокуратури, Національної поліції, служби безпеки. В умовах реформування державних органів виконавчої влади, інституційного реформування органів фінансового контролю, системи правоохоронних органів, децентралізації влади на новий рівень актуальності виходить питання розробки правового механізму координації діяльності щодо використання бюджетних коштів. Такий стан справ пояснюється тим що на сьогодні існує сукупність органів, які здійснюють фінансовий контроль, а не їх система. На думку Л.Д. Зима, ознак такої сукупності є недостатній рівень координації, низька ефективність, результативність діяльності таких суб'єктів. Завдання координації передбачає: вироблення правових засад спільної діяльності, передбачатиме усунення дублювання повноважень у їх діяльності, забезпечення єдиною інформаційною, правовою, методологічною базою, розробку спільних планів діяльності, формування пріоритетних напрямів контролю, оцінка результативності дій тощо [4, с. 10-11]. У даному

випадку необхідно зауважити про інформатизацію державного управління. Важливим аспектом інформатизації є можливість об'єднання зусиль правоохоронних органів щодо подальшої співпраці та налагодження взаємодії. Така співпраця повинна ґрунтуватись на спільності інтересів, орієнтуватись на специфіку та компетенцію діяльності контролюючого органу.

Окремим питанням є співробітництво Держаудитслужби з Антимонопольним комітетом в сфері публічних закупівель у форматі електронної системи закупівель. Така діяльність повинна попередити монополізм, недобросовісну конкуренцію, забезпечити розвиток добросовісної конкуренції у сфері публічних закупівель.

Окремим питанням є проблема оцінки ефективності діяльності Держаудитслужби. За інформаційним повідомленням Держаудитслужби за результатами контролю за перше півріччя поточного року Держаудитслужба та її міжрегіональні територіальні органи попередили порушень у сфері закупівель шляхом відміни торгів та розірвання укладених договорів загалом на 12,2 млрд гривень, складено та надіслано до суду 154 протоколи за статтею 164-14 Кодексу України про адміністративні правопорушення [3]. Зазначені дані свідчать про невиконання державою своїх соціальних функцій. По-друге, озвучені дані не містять деталізацію причин відміни торгів та розірвання укладених договорів. По-третє, це свідчить про низький рівень володіння законодавством про закупівлі учасниками торгів. Тому важливим напрямком роботи Держаудитслужби є підготовка методичних роз'яснень щодо процедури укладення та виконання закупівель товарів та послуг, розміщення їх на своєму сайті, у соціальних мережах, відеохостингах. Обов'язково, кожен крок процедури укладення та виконання закупівель, повинен супроводжуватись інформацією про відповідальність за неправомірні дії. Адже платникам податків діяльність Держаудитслужби на 2018 рік вартує 612598,3 млн грн., із них фонд заробітної плати становить 449184,0 млн грн. (Додаток № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік») [7]. Кількість працівників Держаудитслужби становить 318 особи, з них 504 центральний апарат, міжрегіональні територіальні органи 2680 [1]. Тому для належного виконання поставлених завдань у сфері фінансового контролю існує необхідність поступового переходу Держаудитслужби на виконання своїх повноважень переважно шляхом аналітичного аналізу.

В умовах інституційного реформування органів фінансового контролю, системи правоохоронних

органів, децентралізації влади, перед Держаудитслужбою виникає ряд організаційно-правових питань щодо подальших векторів розвитку служби. Для вдосконалення практичної діяльності важливого значення набуває питання запровадження методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування мають важливу інформаційно-аналітичну роль для моніторингу закупівель. Окремий блок питань – необхідність поглиблення теоретико-методологічних засад

державного фінансового контролю, розробки правового механізму фінансового контролю використання бюджетних коштів де стороною публічних закупівель будуть іноземні суб'єкти господарювання. Важливим аспектом діяльності є питання розробки правового механізму координації діяльності щодо використання бюджетних коштів. Без вирішення вказаних питань неможливо говорити про подальший розвиток Держаудитслужби як ефективного державного органу фінансового контролю.

### Література:

1. Державна аудиторська служба України – ефективна інституція урядового контролю [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/131380>.
2. Державна аудиторська служба України. Міжрегіональні територіальні органи Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/131210>.
3. Державна аудиторська служба України. Результати поточного контролю за перше півріччя 2018 року. Моніторинг закупівель Станом на 31 липня 2018 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.facebook.com/DASU2016/photos/a.1265813193517727/1769035083195533/?type=3&theater>.
4. Зима Д.Л. Теоретико-правові питання координації державного фінансового контролю: Автореф. дис ... канд. юрид. наук / Д.Л. Зима. – Київ, 2008. – 20 с.
5. Михальчишина Л.Г. Внутрішній державний фінансовий контроль: проблеми становлення та перспективи розвитку / Л.Г. Михальчишина // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Випуск 11. – С. 876-880.
6. Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель [Електронний ресурс]: Закон України від 21.12.2017 року № 2265-VIII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-19>.
7. Про Державний бюджет України на 2018 рік [Електронний ресурс]: Закон України від 07.12.2017 року № 2246-VIII. Режим доступу: [http://search.ligazakon.ua/l\\_doc2.nsf/link1/T172246.html](http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T172246.html).
8. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 26.01.1993 року № 2939-XII. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed20120704>.
9. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 03 лютого 2016 року № 43 [Електронний ресурс]: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF>.
10. Про заходи щодо підвищення ефективності контрольно-ревізійної роботи [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 27 серпня 2000 року № 1031. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1031/2000>.
11. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 09 грудня 2010 року № 1085/2010. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>.
12. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 26.01.1993 року № 2939-XII (редакція станом на 21.12.2017). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>.
13. Про публічні закупівлі [Електронний ресурс]: Закон України від 25.12.2015 року № 922. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.

14. Про утворення Державної аудиторської служби України [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України № 868 від 28 жовтня 2015 року. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-%D0%BF>.

15. Табенська Ю.В. Державна аудиторська служба України як центральний орган державного фінансового контролю / Ю.В. Табенська // ДВНЗ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», фаховий науково-практичний журнал «Причорноморські економічні студії». – 2017. – Випуск 22. – С.187-190.

16. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]: Угода, Список, Міжнародний документ від 27.06.2014 року. Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011).